

A kaméleonról

A kaméleonokat alapvetően színváltoztató képességükről ismerjük. Ez a tulajdonságuk egyaránt szolgál rejtőzködésre, hangulatkifejezésre, valamint az egyedek közötti kommunikációra. Mintegy 150 kaméleonfaj él Afrikában és a mediterrán régióban, Dél-Európában, Indiában és Sri Lankán. A legnagyobb fajgazdagsággal Madagaszkár és Nyugat-Afrika büszkélkedhet. Megtalálhatók az esőerdőkben és a sivatagi területeken egyaránt, a tenger szintjétől kezdve a 4500 m-es magasságig.

A kaméleonok teste a fán és bokrokon lakó életmódhoz maximálisan igazodik: összeforrt ujjú fogólábakkal, kapaszkodásra alkalmas farokkal, egymástól függetlenül mozgatható szemekkel, valamint kilőhető nyelvvel rendelkeznek. A kaméleonok színét elsősorban nem a környezet színe befolyásolja, és az egyedek sem képesek bármilyen szín elérésére. Minden fajnak, nemnek, sőt az egyes példányoknak is megvan a maga színskálája. A színváltozást a kaméleonok a sötét pigmentsejtek vándoroltatásával érik el.

Nagy mozgásterű, jelentős territóriummal rendelkező állatok, ezért viszonylag tágas terráriumban tarthatók jól. A terrárium inkább magas legyen, mint széles. Fontos a megfelelő szellőzőnyílások kialakítása, hiszen a túl alacsony páratartalom éppúgy káros lehet, mint a túl magas. Mindig külön tartsuk a kaméleonokat. Se fajtársat, se egyéb állatot ne rakjunk a terráriumba!

Az ideális hely a terráriumnak egy közvetlen, déli napsütéstől mentes, fényes, meleg, emberek mozgásával kevésbé zavart hely. Rendezzük be a terráriumot az eredeti élőhelyhez hűen. A legcélszerűbb a *Ficus benjamina*, az orgona vagy a *Hibiscus* fajok használata. A kaméleonok helyét napi 9-12 órán keresztül világítsuk meg. Mindig legyen a terráriumban egy meleg és egy hűvösebb rész is. A terrárium hőmérséklete éjszaka sem eshet 10 °C alá.

A kaméleonok kizárólag élő rovarokkal, esetleg kisebb hüllőkkel és emlősökkel táplálkoznak. Megfigyeltek már néhány esetben növényi táplálékot (levél) felvevő kaméleont is. Fogságban elsősorban a tücsök, a sáska, a viaszmolaj és hernyója, a gyászbogárlárva, a légy, valamint a szopós egér jöhet szóba táplálékként. Ezen táplálékok a hazai díszállatkereskedésekben beszerezhetőek. Fontos a táplálék, vagy a víz vitaminozása legalább hetente egyszer. Itatás és páratartalom tekintetében jó szolgálatot tehet a terráriumba épített belső tó vagy szökőkút. A kaméleonok viszonylag nagy vízigényűek, ezért naponta kétszer permetezzük a terráriumot (a cseppeket nyalogatva isznak az állatok a növényekről és az üvegről). Vigyázzunk, hogy főleg vedléskor ne érje sok víz a kaméleon bőrét, mert ez gombás megbetegedésekhez vezethet. Néhány példány edényből is iszik.

A kaméleonok is szeretnek napozni, ezért jó időben napoztassuk az állatokat. Télen fluoreszcens csövekkel pótolhatjuk a napsütést. Ügyeljünk arra, hogy az állatokat huzatnak, nagy hőmérsékletkülönbségeknek ne tegyük ki, mert könnyen megfáznak.

A legtöbb faj tojásrakó. A nőstények spermamegőrzők, vagyis képesek a hímivarsejteket akár egy évig is életképesen raktározni. A tojásrakás általában a párzást követő 3-6. héten történik. A kelés (inkubáció) fajtól függően akár közel egy évig is eltarthat. Még a lerakott tojások kelése között is nagy eltérések lehetnek. A tojások keltetése igen nagy figyelmet igénylő feladat. A jól beállított páratartalom és a hőmérséklet nagyon fontos a keltetés során.

Fogságban 2-4 évig is élhetnek. Hazánkban ma már egyre több helyen kaphatók kaméleonok, ennek ellenére ne ő legyen az első hüllőnk, hiszen tartása sok gondot és odafigyelést jelent még a gyakorlott terraristáknak is. A kaméleonok világszerte védelem alatt állnak, ezért tartásukhoz engedély szükséges!

Összeállította:

Dr. Sütő András
Kisállatgyógyász szakállatorvos